

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Biochemia i biologia molekularna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nauczanie biologii i przyrody Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Biologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 01NBPS.14K.13032.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Małgorzata Wojtkowska	
Prowadzący zajęcia	Małgorzata Wojtkowska	
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 15, Egzamin - Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy dotyczącej struktury, funkcji oraz przemian metabolicznych związków wchodzących w skład materii żywej.
C2	Zaprezentowanie podstawowych metod badania cząsteczek wchodzących w skład żywych komórek.
C3	Nabycie przez studenta zdolności samodzielnego wyboru właściwych metod badania materiału biologicznego i śledzenia przemian metabolicznych.
C4	Nabycie przez studenta umiejętności wykonania podstawowych obliczeń biochemicznych, umiejętności opracowania i krytycznej interpretacji wyników uzyskanych podczas działań eksperymentalnych.
C5	Wyrobienie umiejętności korzystania z literatury naukowej.
C6	Rozwinięcie umiejętności współpracy w grupie.
C7	Przekazanie informacji dotyczących zasad użytkowania sprzętu laboratoryjnego oraz zasad BHP obowiązujących w laboratorium biochemicznym.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna rodzaje cząsteczek wchodzących w skład żywej komórki oraz wyjaśnia zasady ich budowy; rozumie pełnione przez nie funkcje i reguły rządzące ich przemianami	NBP_K1_W03, NBP_K1_W06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test, Raport
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi stosować podstawowe techniki służące do badania kluczowych biomolekuł, wybierać odpowiednie metody analizy materiału biologicznego oraz procesów metabolicznych	NBP_K1_U01	Kolokwium pisemne, Raport, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi wykonywać podstawowe obliczenia biochemiczne, opracowywać i krytycznie interpretować wyniki eksperymentów	NBP_K1_U03	Kolokwium pisemne, Raport
U3	potrafi korzystać z literatury naukowej	NBP_K1_U02	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne, Test, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje gotowość do współpracy w grupie poprzez wykonywanie ćwiczeń, opracowując raport z ćwiczeń.	NBP_K1_K01	Raport
K2	wykazuje gotowość do zachowywania zasad BHP w laboratorium biochemicznym	NBP_K1_K02, NBP_K1_K04	Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Poziomy organizacji molekularnej w komórce; rodzaje wiązań chemicznych stabilizujących materię żywą; kategorie występujących w niej związków; podstawowe techniki służące do frakcjonowania zawartości żywej komórki.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
2.	Specyficzne właściwości aminokwasów i białek; metody ich frakcjonowania i oznaczania; zależność pomiędzy strukturą i funkcjami białek oraz ich różnorodność.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Podstawowe pojęcia dotyczące enzymologii, funkcje biologiczne enzymów, mechanizmy działania, wybrane zagadnienia z zakresu kinetyki enzymatycznej.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Proces asymilacji azotu cząsteczkowego; prekursorzy aminokwasów białkowych; rola aminotransferaz; rozpad aminokwasów i losy ich szkieletów węglowych; konsekwencje zaburzeń gospodarki aminokwasami dla organizmu człowieka; rola cyklu mocznikowego i jego powiązania.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Nukleotydy; właściwości fizyko-chemiczne; nukleotydy jako przenośniki energii, składowe koenzymów oraz cząsteczki budulcowe kwasów nukleinowych.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Kwasy nukleinowe; budowa i funkcje, rola biologiczna; podstawowe zasady stosowane podczas ich izolacji i frakcjonowania. Metody badania kwasów nukleinowych.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Konwersatorium, Ćwiczenia
7.	Cukrowce; kryteria ich podziału i właściwości; funkcje biologiczne i przemiany metaboliczne węglowodanów: glikoliza, glukoneogeneza, cykl Krebsa, fosforylacja oksydacyjna, przemiany glikogenu.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Konwersatorium, Ćwiczenia
8.	Lipidy; kryteria podziału; funkcje lipidów błonowych; rola steroidów, przemiany metaboliczne tłuszczowców: synteza i rozpad kwasów tłuszczowych, lipoproteiny.	W1, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Konwersatorium, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Rozwiązywanie zadań obliczeniowych
Ćwiczenia	Metoda laboratoryjna, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Obecność na wykładach jest obowiązkowa. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Obowiązuje skala ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0): Aktywny udział w wykładach, zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 91-100% dobry plus (+db; 4,5): Aktywny udział w wykładach, zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 81-90% dobry (db; 4,0): Aktywny udział w wykładach, zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 71-80% dostateczny plus (+dst; 3,5): Obecność na wykładach, zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 61-70% dostateczny (dst; 3,0): Obecność na wykładach, zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 51-60% niedostateczny (ndst; 2,0): zrealizowanie zadań w trakcie egzaminu na poziomie poprawności 0-50%
Konwersatorium	Ocena za przygotowanie prezentacji multimedialnej na wybrany temat. Obowiązuje skala ocen: bardzo dobry (bdb; 5,0): zrealizowanie zadania na poziomie poprawności 91-100% dobry plus (+db; 4,5): zrealizowanie zadania na poziomie poprawności 81-90% dobry (db; 4,0): zrealizowanie zadania na poziomie poprawności 71-80% dostateczny plus (+dst; 3,5): zrealizowanie zadania na poziomie poprawności 61-70% dostateczny (dst; 3,0): zrealizowanie zadania na poziomie poprawności 51-60% niedostateczny (ndst; 2,0): nieprzygotowanie prezentacji
Ćwiczenia	Końcowa ocena z ćwiczeń stanowi średnią następujących ocen cząstkowych: - kolokwium pisemne/test ("wejściówka") (10%), - kolokwium pisemne końcowe (60%), - indywidualna praca studenta na ćwiczeniach (raport jako podsumowanie ćwiczenia - 30%). Obowiązuje skala ocen: 91-100% - bardzo dobry 81-90% - dobry plus 71-80% - dobry 61-70% - dostateczny plus 51-60% - dostateczny 0-50% - niedostateczny Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa.

Literatura

Obowiązkowa

1. Hames BD., Hooper NM.,: Krótkie wykłady. Biochemia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021 (wybrane rozdziały wskazane przez prowadzącego)
2. Alexander McLennan, Phil Turner, Andy Bates, Mike White: Krótkie wykłady. Biologia molekularna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021 (wybrane rozdziały wskazane przez prowadzącego)

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Ćwiczenia	15

Czytanie wskazanej literatury	15
Przygotowanie raportu	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
NBP_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej analizy informacji pozyskiwanych z różnych źródeł oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
NBP_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do efektywnego wykonywania stawianych przed nim zadań, przyjmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz szanowania pracy własnej i innych
NBP_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do dbałości o bezpieczeństwo pracy własnej oraz innych i wdrażania odpowiednich procedur w stanach nagłego zagrożenia
NBP_K1_U01	Absolwent/ka potrafi zaplanować i przeprowadzić zadania badawcze, w tym obserwacje, eksperymenty i pomiary, wykorzystując właściwe dla nauk przyrodniczych i dydaktyki narzędzia, metody i techniki badawcze stosowane w pracy laboratoryjnej oraz terenowej
NBP_K1_U02	Absolwent/ka potrafi posługiwać się literaturą naukową w języku polskim z zakresu biologii, chemii, fizyki, geografii i dydaktyki oraz czytać ze zrozumieniem odpowiednie teksty naukowe w języku obcym
NBP_K1_U03	Absolwent/ka potrafi dobrać źródła danych, przeprowadzać krytyczną analizę, ocenę i syntezę zawartych w nich informacji na potrzeby rozwiązywania problemów oraz wykonywania określonych zadań
NBP_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie budowę i właściwości głównych typów makrocząsteczek biologicznych oraz mechanizmy molekularne szlaków metabolicznych
NBP_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie reguły dziedziczenia oraz mechanizmy molekularne przepływu informacji genetycznej i regulacji jej ekspresji